

Bevarandeplan för Natura 2000-området Billingemölla SE0430118

Billingemölla, Foto: Marie Björkander, Alexander Regné (uttar)

Grunduppgifter om Billingemölla

Län:	Skåne
Kommun:	Eslöv
Läge:	1,5 km nordost om Billinge vid Rönne å
Markägare:	Naturvårdsverket, enskild
Areal:	9,3 ha
Skyddsform:	Naturresevat, Billingemölla, 1994–03.
Bakgrund:	pSCI beslutat av Regeringen 1999–12. SCI fastställt av EU-kommissionen 2004–12. SAC fastställt av Regeringen 2011–03. Bevarandeplan fastställd & kungjord av Länsstyrelsen Skåne 2021-12-02 respektive 2021-12-03.
Reviderad:	2021-05.

Vad betyder Natura 2000?

EU bygger ett nätverk av områden med skyddsvärd natur som kallas Natura 2000. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa. Natura 2000 har tillkommit med stöd av två EG-direktiv; Fågeldirektivet (EU-rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009) om bevarande av vilda fåglar och Habitatdirektivet (EU-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter senast ändrat genom direktiv 2006/105/EG. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen. Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken med tillhörande Förordning om områdesskydd mm. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom Natura 2000-området kräver tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Vad är en bevarandeplan?

Till varje Natura 2000-område ska det finnas en bevarandeplan. Den ger en beskrivning av området och dess naturvärden och vilken skötsel som behövs för att dessa naturvärden ska finnas kvar långsiktigt. Bevarandeplanen innehåller också en beskrivning av vilka verksamheter och åtgärder som kan hota de arter och livsmiljöer som ska skyddas i Natura 2000-området. Bevarandeplanen innehåller viktig information som används som underlag vid samråd och tillståndsprövningar av verksamheter och åtgärder inom Natura 2000-området. I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid tillståndsprövning utgår man ifrån i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanerna redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Om ett Natura 2000-område också ingår i ett annat områdesskydd, t.ex. naturreservat, finns det gällande föreskrifter för området, dessa finns att läsa i beslutet till naturreservatet samt i skötselplanen. Bevarandeplanen för Natura 2000-området hänvisar i mycket till skötselplanen och utgör därför en enklare form av bevarandeplan. Bäst läses de tre dokumenten tillsammans.

Vad är en Natura 2000-art eller en typisk art?

Bevarandeplanen redovisar flera kategorier av arter. *Natura 2000-arter* är utpekade skyddade arter som listas i art- och habitatdirektivets bilaga 2 eller i fågeldirektivets bilaga

1. Bevarandeplanen ska ha med bevarandemål för dessa arter. Tillstånd krävs alltid för åtgärder som riskerar att påverka dessa arter negativt. *Typiska arter* är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsamt tillstånd för en utpekad naturtyp. *Karaktäristiska arter* ska stödja tolkningen av en viss naturtyp. Arter kan vara både typiska och karaktäristiska. *Prioriterade arter* och naturtyper är de arter/naturtyper som är utpekats som mest hotade enligt art- och habitatdirektivet och vars utbredning huvudsakligen ligger inom EU:s territorium, de är markerade med en asterisk. Dessa prioriteringar ska skiljas från de prioriteringar av arter och naturtyper som görs i bevarandeplanen när åtgärder prioriteras för att arten eller naturtypen ska få gynnsam bevarandestatus. Rödlistade arter är en sammanställning av arters status när det gäller risk att dö ut inom ett lands gränser. En nationell *rödlista* publiceras vart femte år av ArtDatabanken och finns för denna bevarandeplan förtecknad i boken *Rödlistade arter i Sverige 2015*. *Fridlysta arter* är förtecknade i Artskyddsförordningen. Det är förbjudet att plocka, fånga, döda, eller på annat sätt samla in eller skada vissa växter och djur. *Ågp-arter* är hotade arter med ett särskilt åtgärdsprogram för att förbättra artens överlevnadsmöjligheter.

Vad är bevarandestatus?

Natura 2000 innebär att alla EU-länder ska vidta åtgärder för att naturtyper och arter som utpekats ska ha *gynnsam bevarandestatus*. Det innebär att man ska försäkra sig om att de utpekade naturtyperna och arterna finns kvar långsiktigt i Europa. För en naturtyp kan *gynnsam bevarandestatus* innebära att man bevarar de strukturer och funktioner som finns i naturtypen och att de arter som är typiska för naturtypen finns kvar i livskraftiga populationer. För en art innebär *gynnsam bevarandestatus* att arten finns i livskraftiga populationer och att förekomsten av dess livsmiljö är tillräcklig. I bevarandeplanen anses fullgod bevarandestatus vara densamma som gynnsam.

Viktigt att tänka på

För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller åtgärder på skogsmark ska istället Skogsstyrelsen kontaktas. Bevarandeplanen för ett Natura 2000-område kan revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningarna förändras. Denna bevarandeplan gäller för ett av de områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft enligt Regeringens beslut (se 11 kap 28§ Miljöbalken). Länsstyrelsen har på uppdrag av Regeringen genomfört en översyn av bevarandeplanen. När bevarandeplanen förändras medför det att den måste fastställas på nytt. Då ges markägare och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter.

Mer information om Natura 2000

Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/N2000 eller
telefon 010-224 10 00

Naturvårdsverkets webbplats: www.naturvardsverket.se

Mer information om naturreservat

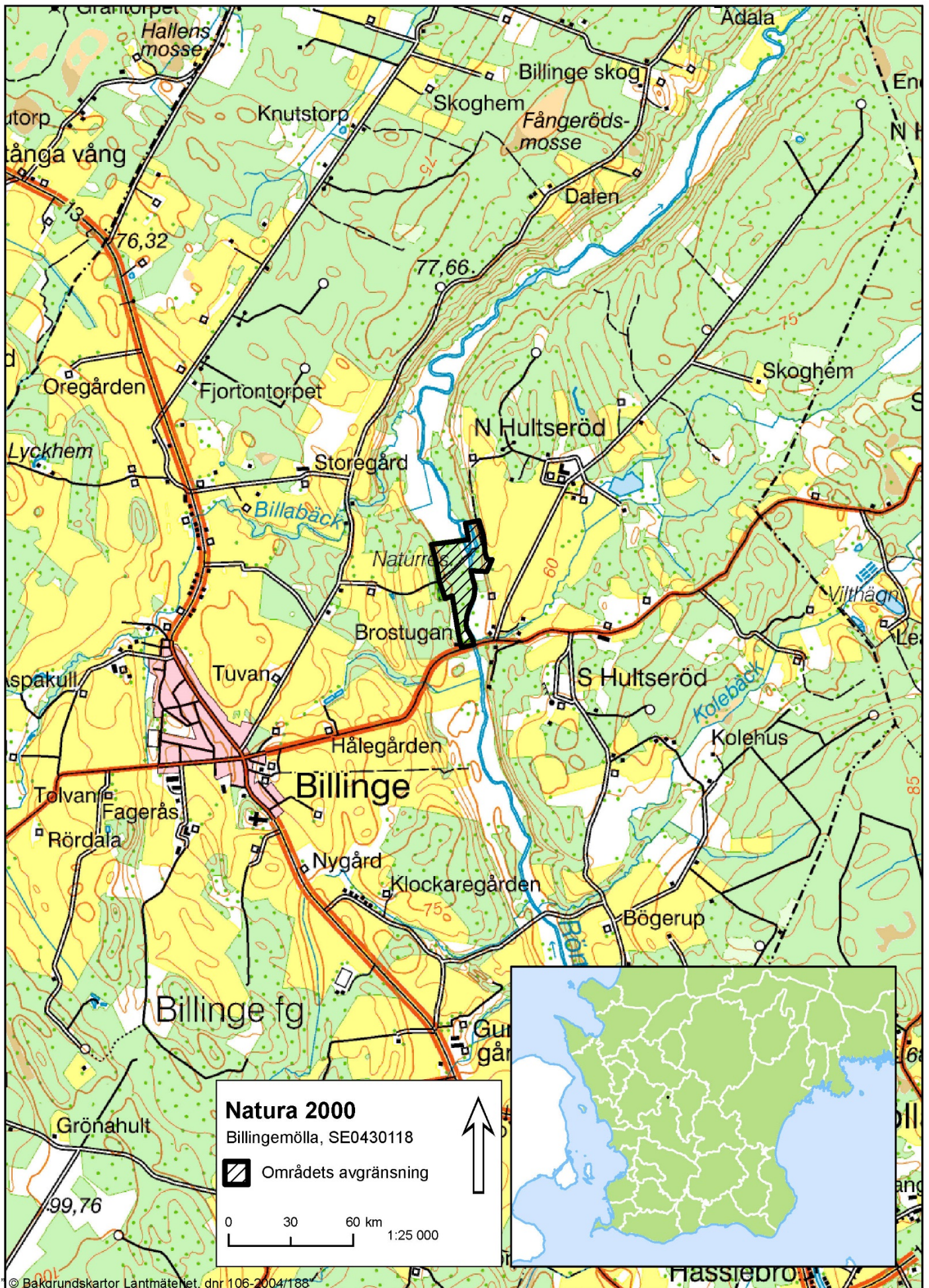
Länsstyrelsens webbplats: www.lansstyrelsen.se/skane/bildanaturreservat eller
telefon 010-224 10 00

Karttjänsten Skyddad natur webbplats: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se>

Innehållsförteckning

ÖVERSIKTSKARTA.....	6
OMRÅDESBESKRIVNING.....	7
INGÅENDE NATURTYPER OCH ARTER ENLIGT NATURA 2000.....	8
Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden.....	9
Bevarandemål.....	9
Målindikatorer.....	11
Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus.....	15
Naturtyper.....	15
Natura 2000 – arter.....	19
HOTBILD – VAD KAN PÅVERKA NATURA 2000-OMRÅDET NEGATIVT?.....	20
SKYDD OCH BEVARANDEÅTGÄRDER.....	22
Skydd och reglering.....	23
Prioriterade bevarandeåtgärder.....	23
Restaureringsåtgärder.....	24
Löpande skötsel.....	24
Uppföljning.....	24
REFERENSER.....	24
BILAGOR.....	25
Bilaga 1, Karta med naturtyper enligt Natura 2000.....	26
Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan.....	27
Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.....	28
Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna.....	29
Bilaga 5, Fördjupad beskrivning av bevarandemålens målindikatorer.....	31

Översiktskarta

Områdesbeskrivning

Billigemölla ligger i Rönneåns dalgång och är på grund av sina geovetenskapliga och botaniska värden skyddat som naturreservat. Utöver Rönne å består Natura 2000-området huvudsakligen av skog. En återhållsam skogsskötsel har enligt reservatsbeslutet skapat en biotopvariation med olikåldriga träd, många hålträd och delvis avbrutna döda träd, vilket ger området förutsättningar för höga zoologiska värden. De botaniska värdena ligger i skogens utveckling mot ett naturskogslignande tillstånd.

I anslutning till Natura 2000-området är Rönne å lugnflytande inom en dalgång dominerad av betes- och skogsmark, och med omgivande svämplan som översvämmas regelbundet vid högvattenflöde. I anslutning till vattenmöllan Billigemölla finns kortare partier med block och sten som utgör strömvattenmiljöer.

I åns översvämningsområde växer huvudsakligen al och i de torrare delarna finner man bland annat hassel, ek och bok. Fältskiktet är överlag ganska glest men hyser arter som liljekonvalj, lundgröe och gulplister. Närmast ån växer gul svärdsilja. I och vid ån förekommer Natura 2000-arten utter samt kungsfiskare och flertalet fladdermusarter.

Redan 1848 anlades den första vattenmöllan i området och under 1900-talet fanns här en tråddragningsfabrik. Fabrikens revs 1957, men grundmurarna, bron över ån och en stig som förr nyttjats för transport till och från fabriken finns ännu kvar. Inom ramen för LIFE-projektet LIFE CONNECTS genomfördes åtgärder vid vattenmöllan 2020 för att avlägsna de dammrester som tidigare utgjorde partiella vandringshinder, förbättra livsmiljöerna för strömvattenlevande arter samt för att säkra vattenmöllans återstående beståndsdelar.

Rönne å används flitigt av kanotister under sommarhalvåret och sträckan är viktig för det rörliga friluftslivet. Det faktum att det finns en rastplats för kanotister vid Billigemölla medför ett högt besöksstryck inom Natura 2000-området under sommaren.

I Natura 2000-området är bevarandet eller förbättrandet av vattnets status en viktig faktor för områdets skydd.

I övrigt gällande områdesbeskrivning hänvisas till skötselplanen för Billigemölla naturreservat.

En närmare beskrivning av naturtyper och arter finns under rubriken Beskrivning av naturtyper och arter.

Ingående naturtyper och arter enligt Natura 2000

Områdets naturtyper (se tabell 1 och bilaga 1) konstaterades vid fältbesök.

Tabell 1. Billingemölla naturtyper med arealer och Natura 2000-arter inom området. Natura 2000-koder inom parentes. Naturtyperna indelas i fullgod bevarandestatus (gynnsam bevarandestatus) där alla kriterierna för areal, ekologisk struktur och funktion samt för typiska arter är uppfyllda. I en icke fullgod naturtyp uppfylls definitionen för naturtyp men det kan saknas delar av ekologisk struktur och funktion eller typiska arter. Utvecklingsmarker kan inte definieras som en naturtyp idag men kan omföras till någon naturtyp med aktiva åtgärder eller med naturlig förändring efter lång tid.

Naturtyp	Areal (ha) med bedömd bevarandestatus		
	Fullgod	Icke fullgod	Totalt
♦ Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)		0,48	0,48
Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160)	1,4		1,4
*Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180)		0,68	0,68
*Alluviala lövskogar med <i>Alnus glutinosa</i> eller <i>Fraxinus excelsior</i> (91E0, 9750)		4,7	4,7
Total areal naturtyper		7,3	
Total områdesareal		9,3	
Natura 2000-arter	Bevarandestatus		
Utter (1355)	Icke fullgod		
*prioriterad naturtyp enligt Natura 2000			
♦ ny art/naturtyp som inte är beslutad av Regeringen			

Bevarandesyfte och prioriterade bevarandevärden

Det övergripande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EU:s Art- och habitatdirektiv.

För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de fåglar, naturtyper, Natura 2000-arter och typiska arter som utgjort grund för utpekandet av området. Genom att ha gynnsamt tillstånd bidrar Natura 2000-området till att skapa eller upprätthålla en gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

De prioriterade bevarandevärdena är de blockrika strömvattenmiljöerna och den döda veden i naturtyp vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260), de senvuxna träden och den rikligt förekommande döda veden i naturtyper ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160), lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180) och svämlövskogar (91E0, 9750), hålträd med mulm i naturtyperna ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) och lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180), de grova träden i naturtypen ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160), och träd med socklar i naturtypen svämlövskog (91E0, 9750) samt Natura 2000-arten utter (1355). Fladdermöss finns inom området.

Motivering:

Området utgörs huvudsakligen av lövskogbeklädda sluttningar längs med Rönneå med mycket höga botaniska värden. Rönne å rinner genom övre delen av Natura 2000-området och delar vid vattenmöllan upp sig i flera fåror med kortare blockrika partier med strömmande vatten. Dessa strömvattenmiljöer hyser strömvattenanknutna arter såsom den för naturtypen typiska arter öring (stationär) och Natura 2000-arten utter. Efter miljöanpassningar vid kraftverken nedströms förväntas lax, öring, flodnejonöga och eventuellt havsnejonöga vandra till området från havet.

Den varierande skogen, som har totalförbud mot skogsbruk och avverkning, utvecklas mot en intressant och fritt utvecklande lövskog. Natura 2000-området är botaniskt sett mycket rikt och den naturligt utvecklade skogen har potential att vara mycket rik på invertebrater.

Bevarandemål

Areal

Arealen av vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) ska vara minst 0,48 hektar. Arealen av ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) ska vara minst 1,4 hektar. Arealen av lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180) ska vara minst 0,68 hektar. Arealen av alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) ska vara minst 4,7 hektar.

Strukturer och funktion m.m. – terrestra miljöer

Småskaliga naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning, stormfällning eller brand ska påverka dynamik och struktur. Avverkning av äldre lövträd får inte förekomma. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av följande trädarter: al; bok; ek; lind. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas följande strukturer/substrat: gamla träd; död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar; träd med socklar; träd med hackspettsbohål; gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar. Gran, buskar och sly/ungträd ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Invasiva främmande arter ska ej förkomma.

Naturlig hydrologi och grundvattennivå som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Vattenståndet ska variera naturligt och översvämningar som sker regelbundet och/eller säsongvis ska påverka dynamik och struktur.

*Strukturer och funktion m.m. – limnisk miljö*Ekologisk status och kemisk status:

Vattenförekomsten (Rönne å: Snällersån-Hålsaxbäcken, MS_CD: WA69596085, VISS EU_CD: SE620706-134689) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Gällande miljö kvalitetsnorm (MKN) är att vattenförekomsten senast 2027 ska ha god ekologisk status och god kemisk status (beslutad 2017). Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. I dag är den ekologiska statusen bedömd som måttlig.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i vattendraget:

Det ska finnas en naturliknande hydrologisk regim. Anslutande svämplan ska översvämmas med en för vattendraget naturlig frekvens. Det ska finnas en naturliknande vattenståndsvariation som skapar en variation av strandmiljöer med hög biologisk mångfald. Strandzonen ska präglas av en återkommande störning i strandzonen med periodvis blottlagda stränder och en årlig kortskottsvegetation.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i vattendraget:

Det ska finnas god kontakt för djur, växter, sediment och organiskt material till anslutande svämplan och i upp- och nedströmsriktning i vattendraget.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i vattendraget:

Vattendraget ska vara naturligt eller naturliknande med avseende på rätning och rensning samt innehålla naturliga strukturer. Det ska finnas en funktionell buffertzona i anslutning till vattendraget. Sedimentationen ska vara naturlig, med försumbar mänsklig påverkan, och inte inverka negativt på karakteristiska och typiska arter i naturtypen. Det ska finnas förutsättningar för fiskars lek- och uppväxt för fiskarter knutna till såväl strömvatten- som till lugnvattenmiljöer. Det ska finnas sträckor som präglas av naturlig erosion och sedimentation som skapar blottlagd jord/strandzon och strandbrinkar.

Fysikalisk-kemisk kvalitetsfaktor och kemisk status (vattenkvalitet):

Vattenkvaliteten ska vara god. Syrgashalten ska vara god. Försurning ska inte förekomma.

Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna:

För vattensystemet främmande arter och främmande fiskstammar ska ej introduceras om de riskerar att påverka värden inom Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska ej inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.

Naturtyperna vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) och alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750) är extra känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.

Typiska arter

Typiska arter ska förekomma i livskraftiga populationer inom Natura 2000-området.

Natura 2000-arter

Utter (1355) ska ha en reproducerande, stabil eller ökande population längs vattendraget. Arten ska ha förutsättningar att spridas och förekomma utmed hela vattendraget ända ner till kusten. Utter ska på ett säkert sätt kunna passera under större korsande vägar för att minska risken för trafikdödad utter. Uttern är beroende av ett välmående vattendrag, och naturtypen vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) ska ha en fullgod bevarandestatus enligt de bevarandemål som är formulerade för naturtypen. Uttern ska kort sagt finnas i ett livskraftigt bestånd.

Målindikatorer

För Natura 2000-området Billigemölla innebär detta följande målindikatorer:

Areal naturtyper*Ädellövskogen (9160, 9180)*

- Naturtypen Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) skall omfatta minst 1,4 ha.
- Naturtypen Lind-lönnskog i sluttningar och raviner (9180) skall omfatta minst 0,68 ha.

Triviallövskogen (91E0/9750)

- Naturtypen Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0/9750) skall omfatta minst 4,7 ha.

Vattendraget (3260)

- Naturtypen Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) skall omfatta minst 0,48 ha.

Ekologiska strukturer och funktioner

Ädellövskogen (9160, 9180)

- Krontäckningen ska vara 50 - 100 %.
- I alla skogshabitaten ska förekomsten av ihåliga, gamla och grova träd öka. Antalet grova träd ska öka till minst 5 st/ha och gamla träd till minst 10 st/ha. Definition av gamla resp. grova träd i enlighet med Basinventeringen för skog (se bilaga 3).
- Antalet gamla (grova eller senvuxna) träd skall uppgå till minst 20 st/ha. Alla gamla, ihåliga och rötskadade träd skall bevaras och en naturlig åldersstruktur med olikåldrighet i trädbeståndet skall eftersträvas.
- Träd över 100 år, eller grövre än 40 cm brösthöjddiameter samt mulmbildande träd skall inte avverkas eller fällas.
- Död ved i olika dimensioner och i olika nedbrytningsstadier skall finnas kontinuerligt i området och skall inte forslas bort från området.
- Grov död ved (grövre än 50 cm i diameter) skall finnas kontinuerligt i form av lågor, torrakor, döda stående träd, träd med döda grenar och högstubbar och volymen död ved ska i genomsnitt uppgå till minst 30 m³/hektar för att området ska kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av rödlistade arter.
- Ostörd hydrologi.
- Ingen tillförsel av näringsämnen (t ex gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödfodring m.m.) får ske.
- I 9160 ska ek/avenbok (tillsammans eller var för sig) utgöra minst 50 % av grundytan.
- Det ska finnas kontinuitet av ek (i 9160) och andra lövträd i en varierande ålder, inklusive gamla träd.
- Det ska finnas naturliga störningar i skogen.
- Lövträdsandelen i hela området ska bibehållas eller öka genom omföring från barr till löv.
- Antalet grova ädellövträd med en minimiålder på 150 år ska uppgå till mer än 10 st/ha.
- Lövträdsandelen ska bibehållas eller öka i samtliga skogshabitaten (dvs inslaget av tall och gran ska inte öka).
- I ädellövskogen i branter (9180) och bokskogen ska nyckelarterna i trädsiktigt finnas i minst två skikt där den undre skikthöjden är högst ½ av den övre. I alla skikt skall nyckelarterna utgöra minst 50% av skiktet. Nyckelarter i 9180 är bok, lind, lönn och ask.
- Det ska finnas kontinuitet av bok och andra lövträd i en varierande ålder, inklusive gamla träd. Föryngringar av bok ska förekomma. Olikåldrighet i bestånden eftersträvas.
- Föryngringar av bok och ek ska förekomma. Föryngring av ädla lövträd ska ske med minst 10 stammar per hektar över en 10-årsperiod.
- Gynna andra ädellövträd som lind, alm m.m. inom bokbeståndet så att trädvariation förekommer.
- Virkes- eller veduttag av lövved liksom åtgärder som medför betydande markpåverkan skall inte utföras.

- Granbestånd ska ej förekomma inom Natura 2000-området.
- Ingen tillförsel av näringsämnen (t ex gödsling, kalkning, kväveläckage från omgivande marker, spridning av rötslam, stödutfodring m.m.) får ske.
- Skogen ska utvecklas utan större ingrepp. Naturvårdsåtgärder såsom borttagande av granföryngring och försiktigt friställande av äldre värdefulla träd kan dock ske liksom veteranisering av träd för att påskynda andelen död ved.
- Skogarnas betydelse för naturupplevelser och friluftsliv ska tas till vara.

Triviallövskogen (91E0/9750)

- I svämlövskogen ska död ved i olika dimensioner och i olika nedbrytningsstadier sparas och forslas inte bort från området. Död ved skall förutom i skogshabitaten också finnas kontinuerligt i bäckmiljön.
- I svämlövskogen ska det finnas träd i olika åldersskikt och generationer.
- I svämlövskogen ska träd med socklar bevaras.
- I svämlövskogen ska den interna dynamiken i huvudsak få utvecklas fritt.
- I svämlövskogen ska partier med klibbal och ask få utvecklas fritt.
- Svämlövskogar är särskilt känsliga för ändringar i grundvattennivå samt ändring av grundvattnets kemiska egenskaper och temperatur.
- I svämlövskogen ska den långsiktiga förekomsten av habitat säkerställas genom en hög grundvattennivå med god vattenkvalitet, utan tillförsel av näringsämnen. Markavvattning ska inte påverka hydrologin i svämlövskogen.
- I svämlövskogen skall hydrologin vara ostörd, och skogshabitaten ska översvämmas regelbundet. För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologiska regimen i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).

Vattendraget (3260)

Ekologisk status och kemisk status:

- Vattenförekomsten (Rönne å: Snällerödsån-Hålsaxbäcken, MS_CD: WA69596085, VISS EU_CD: SE620706-134689) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Gällande miljö kvalitetsnorm (MKN) är att vattenförekomsten senast 2027 ska ha god ekologisk status och god kemisk status (beslutad 2017). Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. I dag är den ekologiska statusen bedömd som måttlig.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i vattendraget:

- För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologiska regimen i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets

förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).

- De hydrologiska förhållandena i vattendraget och den långsiktiga förekomsten av habitat inom Natura 2000-området får inte försämrats över tid genom mänsklig påverkan på grundvattennivån, till exempel genom markavvattning eller genom vattenuttag i eller i anslutning till vattendraget.

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i vattendraget:

- För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn konnektivitet i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna upp- och nedströms konnektivitet samt sidleds konnektivitet enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).

Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i vattendraget:

- Inom Natura 2000-området ska vattendragets lopp (planform) och vattenfårens form var naturliga, eller så naturliknande som möjligt, samt innehålla naturliga strukturer, detta utifrån avvägningar gentemot tillståndsgivna verksamheter och andra värden såsom kulturmiljövärden inom Natura 2000-området.
- Mängden träd i kantzonen får inte minska över tid inom Natura 2000-området.
- Mängden död ved i vattendraget får inte minska över tid inom Natura 2000-området. Död ved kan dock, efter samråd med länsstyrelsen, justeras om det finns risk för skada på ekonomiska eller rekreationella värden, till exempel om brötbildning orsakar översvämning av jordbruksmark.

Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och kemisk status (vattenkvalitet):

- För vattenförekomsten ska vattenkvaliteten motsvara minst god status med avseende på kvalitetsfaktor för näringsämnen, siktdjup, syrgas samt försurning enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).
- För vattenförekomsten ska kemisk ytvattenstatus motsvara minst god status, med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilver.
- I vattenförekomsten får halterna av miljögifter i vattnet inte öka över tid, utan ska helst minska. I synnerhet organiska klorerade föreningar kan försämrade förutsättningarna för utterns fortlevnad.
- För vattenförekomsten får vattenkvaliteten inte försämrats över tid.

Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna:

- För vattensystemet främmande art och främmande fiskstammar ska inte introduceras om de riskerar att påverka värden i Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen

eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.

Typiska arter för naturtyperna

Ådellövskogen (9160, 9180)

- I naturtypen Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) skall de typiska arterna förekomma i minst 2 exemplar i genomsnitt per provyta. De typiska arterna gulplister, skogsbingel, storrams, fällmossa och klippfrullania har påträffats inom naturtypen.
- I naturtypen Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180) skall det finnas minst 2 typiska arter i genomsnitt per provyta. De typiska arterna hässleklocka, guldlockmossa och skogsbingel har påträffats inom naturtypen.

Triviallövskogen (91E0/9750)

- I naturtypen Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0/9750) skall de typiska arterna förekomma i minst 1 exemplar i genomsnitt per provyta. De typiska arterna bäckbräsma, majbräken, källpraktmossa, stjärtmes och mindre hackspett har påträffats inom naturtypen.

Vattendraget (3260)

- I naturtypen Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260) ska det finnas minst 1 typisk art i genomsnitt per provyta. Den typiska arten öring har påträffats inom naturtypen.

Natura 2000-arter

Utter (1355)

- Populationen av utter i området ska bibehållas eller öka i antal i området.
- Vattendraget ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status i området.
- Det ska finnas minst 1 ynglande hona av utter i området.

Framtida uppföljning av planen kan medföra att nuvarande bevarandemål och målandikatorer ändras och att nya mål läggs till.

Beskrivning av naturtyper och arter och deras bevarandestatus

Naturtyper

Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260)

Vattendragsfårorna som rinner genom Natura 2000-området är en del av Rönne ås huvudfåra, en vattenförekomst benämnd Rönne å: Snälleroedsån-Hålsaxbäcken (MS CD: WA69596085, VISS EU CD: SE620706-134689). Ytvattenförekomsten är cirka 15 km lång, och omfattar Rönne ås huvudfåra från Snälleroedsåns mynning till Hålsaxbäckens mynning. På sträckan är huvudfåran påverkad av rensning och rätning samt av fragmentering till följd av partiella vandringshinder i form av dämmen. I huvudfåran

nedströms vattenförekomsten återfinns dessutom tre definitiva vandringshinder vid Klippan i form av vattenkraftverk. Vattenförekomstens tillrinningsområde på ca 533 km² domineras av skogsmark (40%) och jordbruksmark (37%). Vattenförekomstens närområde domineras av betes- och skogsmark, med inslag av jordbruksmark och anlagda ytor.

I anslutning till Natura 2000-området Billingemölla är Rönne å lugnflytande inom en dalgång dominerad av betesmark och skogsmark. Omgivande svämplan översvämmas regelbundet vid högvattenflöde. Rönne å rinner genom Natura 2000-områdets nordöstra del och är här utpekad som naturtyp Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260), med total areal på cirka 0,48 hektar. I anslutning till vattenmöllan Billingemölla finns korta partier med sten och block som utgör strömvattenmiljö. Flera för området kända fladdermössarter har påträffats vid och i närheten av vattendraget. Den för naturtypen typiska arten öring har även påträffats inom naturtypen. Därutöver har kungsfiskare, forsärla och strömstare påträffats i nära anslutning till vattendraget. Natura 2000-arten utter har påträffats inom naturtypen och är utpekad för Natura 2000-området.

Inom Natura 2000-området återfinns idag inga vandringshinder i vattendraget. Resterna av en äldre vattenmölla finns i den norra delen av naturtypens sträckning, vid Natura 2000-områdets norra gräns. Resterna från fördämningarna utgjorde tidigare partiella vandringshinder, vilket innebär att svagsimmande fiskarter och bottenfauna inte kunde vandra uppströms. Vattendragsfårorna i anslutning till vattenmöllan var därtill påverkade av rätning och rensning, vilket innebär att fårorna grävts om och att stenar och block hade avlägsnats från vattendragsfårorna. Denna fysiska påverkan har medfört att livsmiljöerna för strömvattenanknutna arter försämrats eller försvunnit. Inom ramen för LIFE-projekt LIFE CONNECTS utfördes därför vattenvårdande åtgärder vid vattenmöllan under år 2020 för att åtgärda vandringshindren och förbättrade livsmiljöerna för de strömvattenanknutna arterna genom att block och sten återfördes till vattendragsfåran.

En vägpassage över vattendraget återfinns söder om naturtypens sträckning, vid Natura 2000-områdets södra gräns. Trafikverket, som förvaltar vägen och bron, gör i dagsläget bedömningen att vägpassagen inte utgör vandringshinder för utter. För att minska risken för att utter genar över vägbanan österut kan det dock behöva anläggas en markeringsplats för utter nordväst om vägbron i Natura 2000-området. Därutöver finns flera vägpassager över vattenförekomsten både upp- och nedströms Natura 2000-området. För vägpassager som bedöms kunna utgöra vandringshinder för utter kan det krävas åtgärder för att minska risken för trafikdödad utter.

Uppströms och nedströms Natura 2000-området återfinns flera vandringshinder som påverkar naturtypen, eller snarare dess förutsättningar att hysa biologisk mångfald. Natura 2000-arten lax (i sötvatten) (1106), liksom havsvandrande öring, har historisk kunnat vandra uppströms förbi de naturliga fallen vid Klippan. I och med att kraftverken vid Klippan byggdes under 1940-talet omöjliggjordes uppvandring förbi de definitiva vandringshindren (man möjliggjorde bara för ål att passera genom ålyngelinsamling vid

Stackarps kraftstation för utsättning uppströms). Sedan dess förekommer lax och havsvandrande öring enbart i Rönne ås huvudfåra och större biflöden nedströms vattenkraftverken vid Klippan. Rönneå vid Billigemölla har således potential att hysa lax när de nedströms belägna vandringshindren vid Klippan har gjorts passerbara. Klippans kommun köpte under 2018 de tre kraftverken vid Klippan i syfte att avveckla dem och återskapa fria vandringsvägar. Detta arbete kommer att utföras inom ramen för det nu pågående LIFE-projektet LIFE CONNECTS. Genom att återigen göra det möjligt för starksimmande fiskarter såsom lax och havsvandrande öring att vandra högre upp i vattensystemet förbättras även förutsättningarna för den starkt hotade Natura 2000-arten flodpärlmussla (1029) som idag för en tynande tillvaro i somliga biflöden till Rönne å, och vars larvstadier (så kallade glochidier) använder lax och öring som värdfiskar och som vektorer för spridning. Det finns ingen dokumentation om förekomst i modern tid av Natura 2000-arterna flodpärlmussla eller tjockskalig målarmussla (1032) i vattenförekomsten eller Rönne ås huvudfåra som helhet, utan dessa tycks idag bara förekomma i större biflöden. Det finns emellertid historiska belägg för att flodpärlmussla har förekommit i Rönne ås huvudfåra, och det är troligt att även tjockskalig målarmussla har förekommit i huvudfåran.

Vattenflödet i Rönne ås huvudfåra vid Billigemölla påverkas av den tillståndsgivna regleringen av Ringsjöarna med villkor för tappningen.

Bedömningen för ytvattenförekomsten Rönne å: Snällerödsån-Hålsaxbäcken, där Natura 2000-området är beläget, har baserats på den biologiska kvalitetsfaktorn påväxt-kiselalger som visar på måttlig status till följd av näringspåverkan. Bedömningen stöds av höga halter av fosfor som uppmätts vid lokal 11, vid Djupadalsmölla, inom den samordnade recipientkontrollen för Rönne å. Den biologiska kvalitetsfaktorn fisk har även expertbedömts till måttlig status på grund av att vattenförekomsten är fragmenterad och kanaliserad. Fragmenteringen, till följd av flera partiella vandringshinder inom samt definitiva vandringshinder nedströms vattenförekomsten i form av dämmen, innebär att konnektivitet i uppströms och nedströms riktning har bedömts som dålig. Den biologiska kvalitetsfaktorn hydrologisk regim i vattendrag är bedömd som måttlig, bland annat på grund av regleringen av Ringsjöarna. Gällande miljö kvalitetsnorm är god ekologisk status 2027 och god kemisk ytvattenstatus (beslutad 2017). Undantag görs dock för bromerade difenyletrar och kvicksilver.

Naturtypen Mindre vattendrag (3260) fanns inte utpekad i bevarandeplanen från 2005, och inte heller i den förenklade revidering från 2010. I bevarandeplanen från 2018 fanns dock vattendraget utpekad som naturtyp Mindre vattendrag (3260).

Naturtypen bedöms ha icke fullgod bevarandestatus eftersom ytvattenförekomsten inte uppnår god ekologisk status (se stycke ovan för detaljer).

Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160)

I den västra delen av området finner man naturtypen Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ. Träd och buskskiktet utgörs bland annat av alm, avenbok, björk, bok, ek, hagtorn och hassel där hasseln och eken är de mer framträdande. I fältskiktet finner man växter såsom gulplister, skogsbingel och storrams. Flera av ekarna står i kanten mot en åker och en del av dem ser ut att ha växt upp i ett klart öppnare landskap än dagens. Samtliga naturtyper är lämnade till fri utveckling enligt reservatsföreskrifterna. Detta kan på längre sikt bli ett problem om denna naturtyp skall finnas kvar då den i viss utsträckning kan behöva skötsel, t.ex. frihuggning av värdefulla träd eller röjning av buskar för att gynna ekföryngring.

Den tre-flerskiktade skogen har en medelålder på 76–125 år. Det finns mycket rikligt (>40m³/ha) med död ved, som utgörs av grov död ved och torrakor/torrstubbar. Antalet grova träd är enstaka (<2/ha) och gamla, senvuxna träd är tämligen allmänna (2–10/ha). Det finns också ädellövträd med grova döda delar, hålträd med mulm och träd med socklar. Det finns tydlig påverkan av tidigare hävd. Dokumenterade typiska arter är fällmossa, gulplister, skogsbingel och klippfrullania.

Naturtypen har fullgod bevarandestatus.

Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180)

Naturtypen Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner förekommer i en brant i den nordöstra delen av området. Trädsiktet är här rikt och man finner bland annat alm, ask, ek, bok, hagtorn, hägg, lind och lönn. Flera träd är flerstammiga och grova

I fältskiktet finner man bland annat gulplister, lundgröe, nejlikrot, skogsbingel och storrams. Enligt markägare finns det rikligt med ramlök samt att arterna hässleklocka, nässelklocka och St. Pers nycklar. En hel del sten förekommer i rasbranten vilket troligen delvis utgörs av sten som välts ned från ovanliggande åker.

Den tre-flerskiktade skogen har en medelålder på 76–125 år. Det finns rikligt (15–40 m³/ha) med död ved, som utgörs av grov död ved och torraka/torrstubbar. Grova träd saknas och senvuxna träd är tämligen allmänna (2–10/ha). Det finns också hålträd med mulm, ädellövträd med grova döda delar och större insekts-/svampangrepp samt en bäck/å. Dokumenterade typiska arter är guldlockmossa och skogsbingel. Inom och i närheten av området för naturtypen förekommer det nio olika fladdermusarter.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus till följd av att grova träd saknas.

Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior* (91E0, 9750)

Den alluviala skogen längs ån är en typisk klibbalstrandskog. Förutom den dominerande klibbalen förekommer det även ask, björk, hassel, hägg och rönn i träd- och buskskiktet. I fältskiktet finner man bland annat gullpudra, gulplister, nejlikrot, skogssäv, svarta vinbär och älgört.

Den tre-flerskiktade svämlövskogen har en medelålder på 76–125 år. Det finns rikligt (15–40 m³/ha) med död ved. Grova träd saknas och senvuxna träd är enstaka (<2/ha). Det finns en bäck/å och det förekommer träd med socklar. Dokumenterade typiska arter är bäckbrässa, källpraktmossa, majbräken, stjärtmes och mindre hackspett.

Naturtypen har icke fullgod bevarandestatus till följd av låg kontinuitet.

Natura 2000 – arter

Utter (1355)

Uttern är beroende av vatten som ger den tillgång till rikligt med föda under hela året samt till landområden där uttern kan vila ostört eller ha sina gryt. Vintertid är uttern beroende av isfria, strömmande vatten, för att hitta föda. Livsmiljön ska helst bestå av stora mer eller mindre sammanhängande vattensystem.

En utterhona behöver cirka 28 kilometer strandlängd som hemområde för att föda upp en kull ungar, och honornas hemområden överlappar inte. Hanarnas hemområden kan bli så stora som 45 kilometer långa, men kan överlappas med honornas hemområden. Storleken på hemområdena kan dock variera ganska mycket. Uttern kan förflytta sig flera mil, både på land och i vatten, när den uppsöker nytt revir eller en partner.

Uttern förekommer huvudsakligen i följande vattendragstyper (hydromorfologiska grundtyper): brant vattendragssträcka med block och sten (grundtyp B), vattendrag med riffle-poolsystem (grundtyp C), vattendrag med flera parallella fåror (grundtyp D), vattendragssträcka i finkorniga sediment (grundtyp E), kustmynnande vattendragssträcka påverkad av saltvatten (grundtyp G), vattendragssträcka i torv (grundtyp T).

Uttern är en utmärkt simmare men när den stöter på vandringshinder som exempelvis dammar, vägtrummor eller svärpasserade vägbroar så måste den ta sig förbi på land, och om det finns en väg löper uttern en risk att bli överkörd. Svärpasserade vägpassager över vattendrag kan således få negativa konsekvenser för arten.

Uttern jagar huvudsakligen inom strömmande vatten, på förhållandevis grunt vatten. Dess föda består huvudsakligen av fisk, men även groddjur, fåglar, insekter och mindre däggdjur kan ingå i dieten. Om vattnet däms upp minskar strömhastigheten och fisksamhällets sammansättning förändras från strömvattenanknutna fiskarter till arter som vanligtvis förknippas med sjöar och som lever på ett djup som gör att de blir svårare för uttern att fånga. Torrflöden får konsekvenser för fiskfaunan och påverkar i sin tur uttern negativt. Ytterligare exploatering av vattendrag och biflöden kan således få negativa konsekvenser för arten.

Vattenreglering (onaturligt hydrologisk regim) har viss negativ effekt på utter, främst i och med att det begränsar utterns tillgång till fisk.

I södra delen av Sverige återfinns uttern främst i eutrofa vatten. Orsaken till detta tros vara att miljögiftbelastningen av fettlösliga ämnen är lägre i eutrofa vatten än vad de är i oligotrofa vatten. Eftersom uttern är en toppredator i näringskedjan är den extra utsatt för dessa miljögifter som lätt ackumuleras i kroppen, vilket kan påverka utterns reproduktionsförmåga negativt.

Enligt SLU:s Artportalen har utter rapporterats inom Natura 2000-området under 2009, 2018 och 2021, men även i huvudfåran ett par kilometer uppströms respektive nedströms området. Därutöver är kunskapen om artens status och reproduktion i området bristfällig.

Arten bedöms ha icke fullgod bevarandestatus eftersom ytvattenförekomsten inte uppnår god ekologisk status (se under naturtyp Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor, 3260).

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt?

Nedan redovisas exempel på åtgärder som riskerar att påverka utpekade naturvärden negativt. För att inte skada Natura 2000 områdets naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000 område. Alla som planerar att utföra en åtgärd som man tror kan påverka ett områdes naturvärden ska på ett tidigt stadium kontakta Länsstyrelsen. Det underlättar eventuell tillståndsprövning som Länsstyrelsen ska göra. När det gäller skogsbruksåtgärder ska istället Skogsstyrelsen kontaktas.

Observera att dessa hot ej är föreskrifter som t.ex. för naturreservat utan är tänkt att användas som ett verktyg vid tillståndsprövning samt för att påvisa vad som påverkar Natura 2000-området. OBS hoten är oftast reglerade i föreskrifterna för beslutet om naturreservat.

De största hoten för områdets naturtyper och Natura 2000-arter är:

Terrestra miljöer

- Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Avverkning av skog inom området eller i omkringliggande områden.
- Brist på förnygring av nya träd som ska ta över efter de gamla träden i skogen.
- Avverkning av hålträd och kvarstående döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden.
- Produktionsinriktat skogsbruk i, och ofta även i anslutning till ett objekt. Skogsbruket leder till att värdefulla element och strukturer försvinner, samt även leda till uttorkning genom ändrade markförhållanden och hydrologi. Det innebär i

sin tur att många arter knutna till naturtypen, har svårt att överleva.

Slutavverkningar innebär också en fragmentering av naturtypen.

- Avverkning av grova träd, senvuxna träd, socklar, hålträd, döda eller döende träd inom området eller i omkringliggande områden. Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Borttagning och bortforsling av markliggande död ved.
- Brist på naturliga störningar i skogen.
- Igenväxning som minskar hålträdens livslängd och hindrar rekrytering av nya hålträd, vilket leder till kontinuitetsbrott.
- Nedfall av luftföroreningar. Luftföroreningar kan bl.a. skada områdets lavflora.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Spridning av invasiva arter.

Limniska miljöer

- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning.
- Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvalitén genom t.ex. utsläpp av föroreningar och gifter i vattendrag, försurning eller eutrofiering.
- Förändrad morfologiskt tillstånd i vattendraget, t.ex. genom rensning, dikning, muddring eller breddning av vattendragen inom området.
- Avfall och avlopp från hushåll, faciliteter och campingboende, t.ex. husbilar eller husvagnar, inom och utanför området.
- Vattenuttag under perioder med lågvattenflöde innebär risk för uttorkning, förhöjda vattentemperaturer och syrgasbrist.
- Införsel och förekomst av signalkräftor och för naturtypen främmande fiskar som kan skada känsliga organismer i vattendragen. Detta är ett indirekt hot mot uttern då det riskerar att rubba ekosystemet i utterns livsmiljö.
- Utfiskning av fiskebeståndet, däribland fisk som utgör viktiga bytesdjur för uttern.
- Tillförsel av främmande giftiga eller reproduktionsstörande ämnen såsom tungmetaller och hormoner.
- Införande av signalkräftor eller främmande fisk som inte förekommer naturligt i de akvatiska miljöerna.
- Exploatering av vattendragens stränder. Bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring, exempelvis skogsplantering och täktverksamhet, i objektet eller i angränsande områden som kan påverka naturvärdena i området negativt.
- Användning av bekämpningsmedel och kemikalier i de omkringliggande skogarna och åkrarna.
- Nedfall av luftföroreningar och användning av bekämpningsmedel och kemikalier inom området och i de omkringliggande skogarna och åkrarna.

- Av människan skapade hinder i vattendragen, både i området och i omkringliggande områden.

Utter

- Vattenreglering och vandringshinder i vattendragen. Vattenreglering kan ha negativ effekt på utter, främst i och med att det begränsar tillgång till fisk. Vandringshinder försämrar utterns och de primära bytesdjurens möjlighet att sprida sig i vattendraget.
- Fasta fiskeredskap som uttrar fastnar i.
- Avsaknad av faunapassager vid vägar, vilket hindrar uttern att passera vägarna på ett säkert sätt och ökar risken för trafikdödade uttrar.
- Förändringar i områdets hydrologi från både inom och utanför området genom t.ex. markavvattning. Förändrad vattenkemi och försämring av vattenkvaliteten genom t.ex. utsläpp av föroreningar och gifter i vattendrag, försurning eller eutrofiering.
- Exploatering av vattendragens stränder.
- Utfiskning av fisk som utgör viktiga bytesdjur för utter.
- Införsel och förekomst av signalkräftor och för naturtypen främmande fiskar som kan skada känsliga organismer i vattendragen. Detta är ett indirekt hot mot uttern då det riskerar att rubba ekosystemet i utterns livsmiljö.

Skydd och bevarandeåtgärder

Ingrepp som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd av länsstyrelsen enligt 7 kapitlet 27–29 § miljöbalken. Detta gäller oavsett om ingreppet sker inom eller utanför ett Natura 2000-område. Bevarandeplanen ska också fungera som underlag för bedömningen av om tillstånd behövs och om tillstånd kan ges.

Vid genomförandet av art- och habitatdirektivet utgår man från att alla verksamheter som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område kräver tillstånd. Enligt övergångsbestämmelserna krävs inte ett sådant tillstånd för verksamheter som påbörjats före 1 juli 2001 under förutsättning att de vid denna tidpunkt hade tillstånd enligt 9 eller 11 kap miljöbalken (eller motsvarande äldre bestämmelser). De tillståndsgivna verksamheterna skyddas av rättskraften i tillståndet. Syftet med övergångsbestämmelserna var inte att undanta tillståndskravet för framtida förändringar av befintliga verksamheter utan man ville undvika en obligatorisk omprövning av samtliga verksamheter som bedrevs 1 juli 2001. Vid ändringar av verksamheter och vid nyanläggning aktualiseras dock tillståndsplikten.

På grund av att fornlämningar finns i området måste alla åtgärder som skulle kunna ha en inverkan på dessa först samrådas med kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne. Det är också kulturmiljöenheten på Länsstyrelsen Skåne som avgör om en åtgärd bedöms påverka

eller inte påverka en fornlämning. Exempel är åtgärder så som slyuppdragning eller markberedning.

Staten har det övergripande ansvaret för skötseln av Natura 2000-områden och för att bevarandemålen uppnås. En förutsättning för att nå målen är ett gott samarbete mellan staten och den eller dem som äger eller brukar marken.

Skydd och reglering

Natura 2000-området är skyddat som naturreservat sedan 1994. Området är också av riksintresse för naturvård (N40) och friluftsliv (FM 04) samt är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten för naturvården (M 2126).

Man får inte bedriva täktverksamhet i någon form, man får inte vidtaga åtgärder som förändrar områdets topografi, dränerings- och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktär, man får inte avverka, så eller plantera träd och buskar, man får inte plocka växter, inbegripet mossor och lavar, man får inte samla in ryggradslösa djur eller störa djurlivet m.m.

Den nuvarande skötselplanen är idag inte tillräckligt omfattande och behöver revideras, i synnerhet mot bakgrund av det periodvis höga besöksstrycket inom Natura 2000-området som kan leda till slitage, nedskräpning och störning. Det kan därmed finnas anledning att se över naturreservatets föreskrifter i syfte att reducera friluftslivets påverkan på området och dess naturvården.

Länsstyrelsen anser att de nödvändiga bevarandeåtgärderna är reglerade.

Prioriterade bevarandeåtgärder

På platsen för den forna vattenmöllan, ska buskar och träd röjas i sådan omfattning att området kan bibehålla öppen eller halvöppen karaktär. Vid Brostugan får plockhuggning och varsam röjning ske för att förhindra fullständig igenväxning. Frihuggning av de gamla grova ekarna i den nordvästra och nordöstra delen av området. Åtgärder inom och utanför Natura 2000-området kan krävas för att gynna strömvattenlevande fiskarter som utgör en viktig födoresurs för utter, där prioriterade åtgärder utgörs av återskapande av fria vandringsvägar för fisk inom vattendraget samt restaureringar av påverkade strömvattenmiljöer.

För att uppnå god ekologisk status i vattendraget (3260), vilket är en förutsättning för fullgod bevarandestatus, behöver följande genomföras utanför Natura 2000-området:

- Halterna av närsalter behöver minska genom åtgärder uppströms.
- Påverkan på hydrologin behöver minska genom åtgärder uppströms.
- Återskapa fria vandringsvägar vid de tre vattenkraftverken nedströms.

Det finns därutöver ett behov av att förbättra kunskapsunderlaget om limniska arter inom Natura 2000-området Billingemölla.

Se skötselplanen för naturreservatet Billingemölla för detaljer.

Restaureringsåtgärder

- Åtgärder för att reducera risken för trafikdödad utter vid vägbron i den södra delen av Natura 2000-området, i första hand genom att anlägga markeringsplats (sten) för utter nordväst om bron i den södra delen av Natura 2000-området. Det kan dock bli aktuellt med ytterligare åtgärder om det bedöms finnas ett behov.
- Se skötselplan för ytterligare restaureringsåtgärder.

Löpande skötsel

- Bevakning på invasiva främmande arter och agera om de etablerar sig. Risken för spridning av invasiva främmande arter kommer vidare att beaktas i samband med eventuellt åtgärdande av vandringshinder i vattendraget.
- Se skötselplan för ytterligare löpande skötsel.

Uppföljning

Uppföljning av naturtyper och arter inom Natura 2000-områdena kommer att ske med omdrev vart 6:e eller 12:e år beroende på naturtyp och art. Vissa delar av uppföljningen, som t.ex. areal är obligatoriska medan andra delar kan väljas av länsstyrelserna själva. Mer information om enskild naturtyp/art finns på Naturvårdsverkets hemsida.

Referenser

- SLU ArtDatabanken 2020. *Rödlistade arter i Sverige 2020*. SLU, Uppsala.
- Artdatabankens Artfaktablad (1992–2001) för de rödlistade arterna inom området.
- Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne Län om rödlistade arter, GIS-skikt.
- Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2017. *Biotopkartering vattendrag. Metodik för kartering av biotoper i och i anslutning till vattendrag*. Februari, 2017. Meddelande nr 2017:09
- Länsstyrelsen Skåne. 1994. *Bildande av naturreservatet Billingemölla, Eslövs kommun*. Länsstyrelsen Skåne.
- Löfroth M. (ed.) 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket. Naturvårdsverkets förlag.
- Nilsson, K. 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-område Billinge mölla*. Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. *Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål*. Lund
- SGU:s vägledning: <http://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/grundvatten-i-planeringen/grundvattenberoende-ekosystem/>
- Skogsstyrelsen, *Signalarter - Indikatorer på skyddsvärd skog*. Skogsstyrelsen. 2000.
- Skogsvårdsstyrelsen 1995-11-08. Nyckelbiotopsinventeringen.

Sveriges geologiska undersökning. 2016. Bilaga. Vägledningsmaterial över vilka Natura 2000-naturtyper som är känsliga för grundvattenpåverkan. SGU.

VISS (VattenInformationsSystem Sverige): <https://viss.lansstyrelsen.se/>

Bilagor

1. Karta med naturtyper enligt Natura 2000
2. Naturtypskoder för kartan
3. Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar
4. Rödlistade och hotade arter
5. Fördjupad beskrivning av bevarandemålens målindikatorer

Upprättad av Länsstyrelsen Skåne

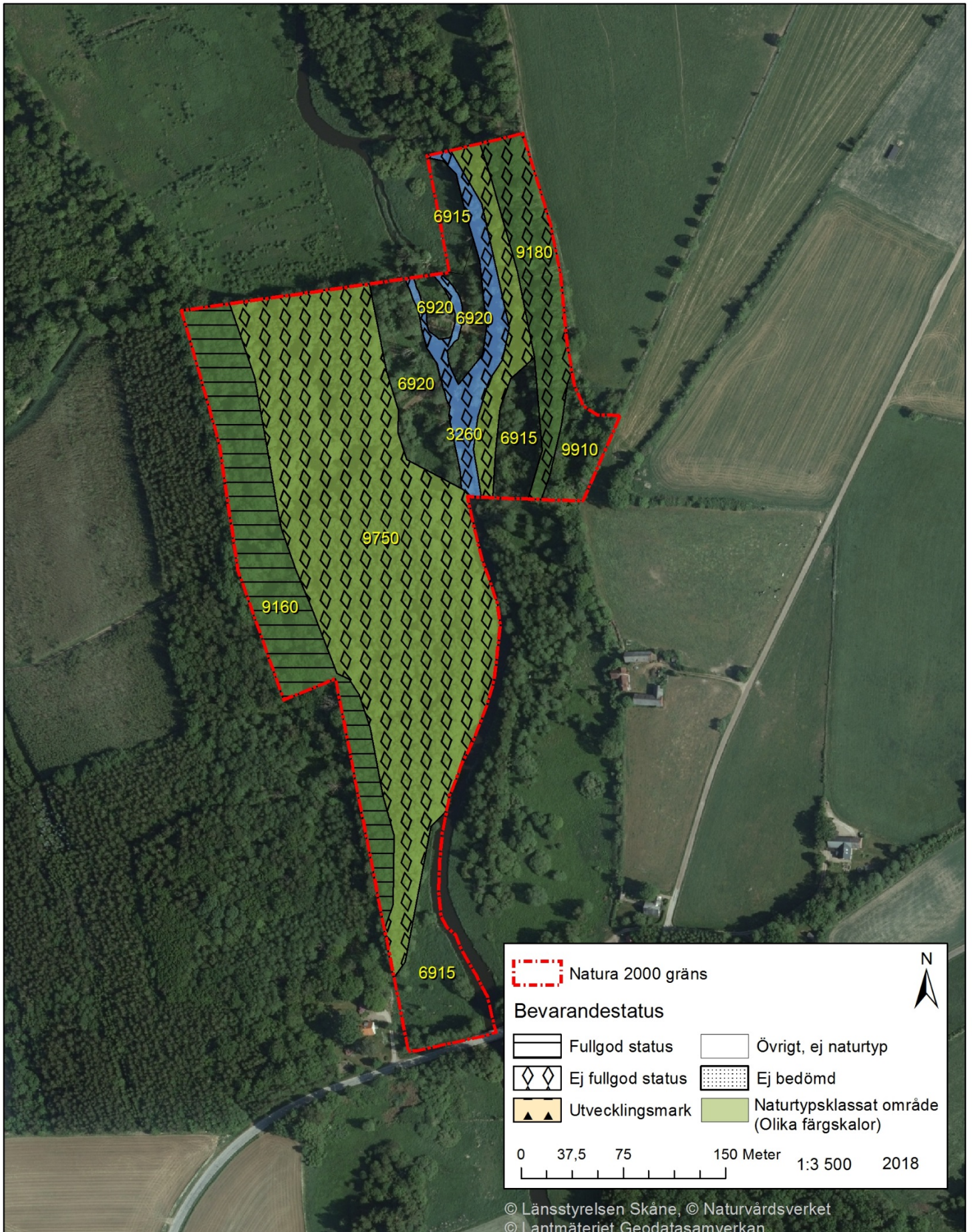
Planförfattare: Kristian Nilsson

Senast reviderad 2021-05-31 av Kim Berndt

Bilaga 1. Natura 2000-området Billingemölla, SE0430118, med naturtyper

Förteckning över naturtyper återfinns i bilaga 2

Bilaga 2, Naturtypskoder för kartan

Natura 2000-naturtyper

3260 - Vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor

9160 - Ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ

9180 - Lind-lönnskogar i sluttningar och raviner

91E0, 9750 - Alluviala lövskogar med *Alnus glutinosa* eller *Fraxinus excelsior*

Icke-naturtyper

6915 - Fuktäng

6920 - Bebyggd mark

9910 - Skog på f.d. öppen mark (igenväxningsskog)

Bilaga 3, Mått för ålder och grovlek per trädslag samt mängdbedömningar.

Diametergräns för grova träd per trädslag. Trädens diameter mäts vid brösthöjd.

Ek och bok	80 cm
Alm och ask	60 cm
Övriga ädellövträd	50 cm
Sälg	40 cm
Rönn	30 cm
Övriga triviala lövträd	50 cm
Tall och gran	70 cm

Ungefärlig nedre **åldersgräns för gamla träd per trädslag.** Med "gamla träd" avses biologiskt gamla träd med en annan epifytflora, insektsfauna, barkstruktur och/eller stamform som avviker från yngre vuxna träd. Trädens grovlek är inte alltid en säker indikator på ett trädets ålder, då träd i vissa miljöer kan vara senvuxna.

Triviallövträd	100 år
Gran	120 år
Tall	150 år
Ek	200 år
Bok	150 år
Övriga ädellövträd	150 år

Bedömning av den **totala mängden död ved** (stående + liggande).

Lite	< 5 m ³ /ha
Måttligt	5 – 15 m ³ /ha
Rikligt	15 – 40 m ³ /ha
Mycket rikligt	> 40 m ³ /ha

Bedömning av den **totala mängden gamla träd** och **totala mängden grova träd.**

Saknas	Inga grova/gamla träd upptäckta
Enstaka	< 2/ha
Tämligen allmän	2 – 10/ha
Allmänt - rikligt	> 10/ha

Bilaga 4, Rödlistade och hotade arter i Natura 2000-naturtyperna

Rödlistade arter enligt artdatabankens rödlista 2020 placeras i olika hotkategorier beroende på risk för utdöende i vilt tillstånd inom olika tidsperspektiv. Arter med extremt/mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära/nära framtid placeras i kategorin CR (Critically endangered; akut hotad) resp. EN (Endangered; starkt hotad). Arter som löper stor risk för utdöende i ett medellångt tidsperspektiv placeras i kategorin VU (Vulnerable; sårbar). Arter som bedöms ligga nära kategorin VU men inte uppfyller alla kriterier placeras i kategorin NT (Near Threatened; missgynnad). Arter som numera är livskraftiga men som tidigare varit hotade placeras i LC. F= fridlyst art, ÅGP= art som har eller ska få ett nationellt åtgärdsprogram för hotade arter, B1, B2, B4 & B5 hänvisar till resp. bilaga i art- och habitatdirektivet.

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/Annan fakta
Kärlväxter	Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	EN
	Skogsalm	<i>Ulmus glabra</i>	CR
	Blåsippa	<i>Hepatica nobilis</i>	F
	Hålnunneört	<i>Corydalis cava</i>	NT
	Pilblad	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	NT
	Sankt Pers nycklar	<i>Orchis mascula</i>	F
Ryggradslösa djur	Kvadratmott	<i>Udea olivalis</i>	NT
Däggdjur	Brunlångöra	<i>Plecotus auritus</i>	NT, F, B4
	Dvärgpipistrell	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	F, B4
	Fransfladdermus	<i>Myotis nattereri</i>	NT, F, B4
	Gråskimlig fladdermus	<i>Vespertilio murinus</i>	F, B4
	Mustaschfladdermus	<i>Myotis mystacinus</i>	LC, F, B4
	Nordfladdermus	<i>Eptesicus nilssonii</i>	NT, F, B4
	Större brunfladdermus	<i>Nyctalus noctula</i>	F, B4
	Sydfladdermus	<i>Eptesicus serotinus</i>	NT, F, B4
	Tajgafladdermus	<i>Myotis brandtii</i>	F, B4
	Trollpipistrell	<i>Pipistrellus nathusii</i>	F, B4
	Utter	<i>Lutra lutra</i>	NT, F, B2, B4, ÅGP
	Vattenfladdermus	<i>Myotis daubentonii</i>	F, B4
Fåglar	Entita	<i>Poecile palustris</i>	NT, F
	Flodsångare	<i>Locustella fluviatilis</i>	NT, F
	Forsärla	<i>Motacilla cinerea</i>	F
	Gröngöling	<i>Picus viridis</i>	NT, F
	Gärdsmyg	<i>Troglodytes troglodytes</i>	F
	Gök	<i>Cuculus canorus</i>	F
	Havsörn	<i>Haliaeetus albicilla</i>	NT, F
	Koltrast	<i>Turdus merula</i>	F

Organismgrupp	Artnamn	Vetenskapligt namn	Hotkategori/Annan fakta
	Kungsfiskare	<i>Alcedo atthis</i>	VU, F
	Mindre hackspett	<i>Dendrocopos minor</i>	NT, F
	Näktergal	<i>Luscinia luscinia</i>	F
	Ormvråk	<i>Buteo buteo</i>	F
	Steglits	<i>Carduelis carduelis</i>	F
	Stjärtmes	<i>Aegithalos caudatus</i>	F
	Strömstare	<i>Cinclus cinclus</i>	F
	Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	F
	Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	NT, F
	Trana	<i>Grus grus</i>	F
Fiskar	Ål	<i>Anguilla anguilla</i>	CR
Lavar	Bokkantlav	<i>Lecanora glabrata</i>	NT
	Bokvårtlav	<i>Pyrenula nitida</i>	NT

Bilaga 5, Fördjupad beskrivning av bevarandemålens målbildikatorer

I denna bilaga presenteras målbildikatorer med motivering för naturtyper och arter med limnisk anknytning där målbildikatorn formulerats med koppling till vattenförvaltningen, inom Natura 2000-området Billingenmölla (SCI) SE0430118.

Naturtyp	Målbildikatorer	Motiv till målbildikator
Naturtyp 3260	Naturtyp 3260	
	<i>Ekologisk status och kemisk status:</i>	
	Vattenförekomsten (Rönne å: Snällersån-Hålsaxbäcken, MS_CD: WA69596085, VISS EU_CD: SE620706-134689) ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status. Gällande miljökvalitetsnorm (MKN) är att vattenförekomsten senast 2027 ska ha god ekologisk status och god kemisk status (beslutad 2017). Undantag görs för bromerade difenyletrar och kvicksilver. I dag är den ekologiska statusen bedömd som måttlig.	Målbildikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Hydrologisk regim i vattendraget:</i>	
	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologiska regimen i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målbildikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
De hydrologiska förhållandena i vattendraget och den långsiktiga förekomsten av habitat inom Natura 2000-området får inte försämrats över tid genom mänsklig påverkan på grundvattennivån, till exempel genom markavvattning eller genom vattenuttag i eller i anslutning till vattendraget.	Målbildikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter som redan medför en påverkan på grundvattennivån i området.	

Naturtyp	Målindikatorer	Motiv till målindikator
Naturtyp 3260	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Konnektivitet i vattendraget:</i>	
	För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn konnektivitet i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna upp- och nedströms konnektivitet samt sidleds konnektivitet enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	<i>Hydromorfologisk kvalitetsfaktor – Morfologiskt tillstånd i vattendraget:</i>	
	Inom Natura 2000-området ska vattendragets lopp (planform) och vattenfårans form var naturliga, eller så naturliknande som möjligt, samt innehålla naturliga strukturer, detta utifrån avvägningar gentemot tillståndsgivna verksamheter och andra värden såsom kulturmiljövärden inom Natura 2000-området.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det kan finnas tillståndsgivna verksamheter och andra värden som redan medför en påverkan på vattendragets hydromorfologi i området.
	Mängden träd i kantzonen får inte minska över tid inom Natura 2000-området.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
Mängden död ved i vattendraget får inte minska över tid inom Natura 2000-området. Död ved kan dock, efter samråd med länsstyrelsen, justeras om det finns risk för skada på ekonomiska eller rekreationella värden, till exempel om brötbildning orsakar översvämning av jordbruksmark.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.	

Naturtyp	Målindikatorer	Motiv till målindikator
Naturtyp 3260	<i>Fysikalisk-kemiska kvalitetsfaktorer och kemisk status (vattenkvalitet):</i>	
	För vattenförekomsten ska vattenkvaliteten motsvara minst god status med avseende på kvalitetsfaktor för näringsämnen, siktdjup, syrgas samt försurning enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	För vattenförekomsten ska kemisk ytvattenstatus motsvara minst god status, med undantag för bromerade difenyleter och kvicksilver.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
	I vattenförekomsten får halterna av miljögifter i vattnet inte öka över tid, utan ska helst minska. I synnerhet organiska klorerade föreningar kan försämra förutsättningarna för utterns fortlevnad.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	För vattenförekomsten får vattenkvaliteten inte försämrats över tid.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom parametern inte alltid kan bedömas vid statusklassning på grund av kunskapsbrist.
	<i>Biologiska kvalitetsfaktorer – Fisk och bottenfauna:</i>	
För vattensystemet främmande art och främmande fiskstammar ska inte introduceras om de riskerar att påverka värden i Natura 2000-området. Förekommande främmande arter ska inte inverka negativt på artsammansättningen eller variation av arter genom ändrade konkurrensförhållanden, genetik och/eller smittspridning.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom det tidigare kan ha skett tillståndsgivna utsättningar av för vattensystemet främmande arter och/eller främmande fiskstammar som redan medför en påverkan på fisksamhälle och/eller bottenfauna i området.	

Naturtyp	Målindikatorer	Motiv till målindikator
Naturtyp 91E0/9750	Naturtyp 91E0/9750	
	I svämlövs skogen skall hydrologin vara ostörd, och skogshabitaten ska översvämmas regelbundet. För vattenförekomsten ska kvalitetsfaktorn hydrologiska regimen i vattendrag motsvara minst god status med avseende på de underliggande parametrarna specifik flödesenergi, volymsavvikelse, flödets förändringstakt samt vattenståndets förändringstakt enligt gällande föreskrifter om klassificering och miljö kvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2019:25).	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
Art Utter 1355	Utter 1355	
	Populationen av utter i området ska bibehållas eller öka i antal i området.	Målindikatorn är formulerad som ett icke-försämringskrav eftersom populationens storlek i området är svårbedömd på grund av kunskapsbrist.
	Vattendraget ska ha minst god ekologisk status och god kemisk status i området.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma uppfyllelsen av ett bevarandemål genom att relatera till vattenförvaltningen och bedömningsgrunderna.
Det ska finnas minst 1 ynglande hona av utter i området.	Målindikatorn är formulerad för att bättre kunna bedöma de lokala förutsättningarna för föryngring i området.	

Bevarandeplanen för Billingemölla

Syftet med Natura 2000-området Billingemölla i Eslövs kommun är att bevara de blockrika strömvattenmiljöerna och den döda veden i naturtyp vattendrag med flytbladsvegetation eller akvatiska mossor (3260), de senvuxna träden och den rikligt förekommande döda veden i naturtyperna ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160), lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180) och svämlövskogar (91E0, 9750), hålträd med mulm i naturtyperna ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160) och lind-lönnskogar i sluttningar och raviner (9180), de grova träden i naturtypen ek-avenbokskog av buskstjärnblomma-typ (9160), och träd med socklar i naturtypen svämlövskog (91E0, 9750) samt Natura 2000-arten utter (1355). Fladdermöss finns inom området.

En del i länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda Natura 2000-områden och upprätta bevarandeplaner. Syftet är att EU:s medlemsländer ska ta ett gemensamt ansvar för att bevara arter och naturtyper som förekommer i Europa och att upprätthålla Natura 2000-områdenas naturtyper och arter i gynnsam bevarandestatus inom den biogeografiska regionen.

Bevarandeplanen innehåller bevarandesyftena och bevarandemålen med Natura 2000-området via de fyra kriterierna areal, ekologiska strukturer & funktioner, typiska arter samt Natura 2000-arter (Arter i habitatdirektivets bilaga 2), beskrivning av området samt beskrivning av varje naturtyp och/eller art, förutsättningar för gynnsam bevarandestatus samt vad som kan påverka Natura 2000-området negativt. Den innehåller även information om vilka skötselåtgärder som behövs göras i Natura 2000-området.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane